

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14CoP/8/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6424200379
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Korbašová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:6424200379.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Korbašovej, členov senátu JUDr. Martiny Nemravovej a JUDr. Róberta Bebčáka, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žarnovica, dieťa rodičov: matka B. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX/XX, D., zastúpená: JUDr. Jana Šáliková ml., advokátka so sídlom Bystrická 101, Žarnovica a otec A. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX, zastúpený: Špireková & Partners s.r.o., so sídlom Námestie Matice slovenskej 6, 965 01 Žiar nad Hronom, IČO: 47 232 811, v konaní o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o odvolaní matky a otca proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 22P/21/2024-193 zo dňa 7. augusta 2024, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 22P/21/2024-193 zo dňa 7. augusta 2024 p o t v r
d z u j e .
Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (ďalej aj len „okresný súd“) v napadnutom rozsudku výrokom I. maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky, pričom obaja rodičia sú oprávnení maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach, otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 180 Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 09.02.2024, uložil otcovi povinnosť zročné výživné za obdobie od 09.02.2024 do 07.08.2024 vo výške 457,96 Eur zaplatiť v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia; výrokom II. upravil styk otca s maloletým v rozsahu: každý nepárny kalendárny týždeň od piatka od 13:00 hod. do utorka párneho kalendárneho týždňa do 8:00 hod. s tým, že otec maloleté dieťa v stanovenom čase prevezme zo školského zariadenia, ktoré maloleté dieťa navštevuje a po ukončení doby styku ho do tohto školského zariadenia odovzdá. V prípade, že dieťa nebude navštevovať počas stanovenej doby styku otca s maloletým školou, odovzdanie a preberanie maloletého bude prebiehať v mieste bydliska matky, každý párny kalendárny týždeň vo štvrtok od 13:00 hod. do 16:30 hod. s tým, že otec maloletého v stanovenom čase prevezme zo školského zariadenia, ktoré maloleté dieťa navštevuje a po ukončení doby styku, maloletého odovzdá matke v mieste jej bydliska. V prípade, že maloletý nebude navštevovať počas stanovenej doby styku otca školou, preberanie maloletého bude prebiehať v mieste bydliska matky, počas letných prázdnin v júli od 01.07. od 9:00 hod. do 15.07. do 18:00 hod. a v auguste od 01.08. od 9:00 hod. do 15.08. do 18:00 hod., počas vianočných sviatkov každý nepárny kalendárny rok od 23.12. od 9:00 hod. do 30.12. do 18:00 hod. a každý párny kalendárny rok od 30.12. od 18:00 hod. do posledného dňa vianočných školských prázdnin nasledujúceho kalendárneho roka do 18:00 hod., počas jarných prázdnin každý nepárny kalendárny rok od 1. dňa školských prázdnin od 10:00 hod. do posledného dňa školských prázdnin do 18:00 hod., počas veľkonočných sviatkov každý kalendárny rok

od Veľkonočnej nedele od 10:00 hod. do nasledujúcej stredy do 8:00 hod., počas jesenných školských prázdnin každý páry kalendárny rok od 1. dňa školských prázdnin od 10:00 hod. do posledného dňa školských prázdnin do 18:00 hod. Matka je povinná maloleté dieťa na stretnutie s otcom riadne pripraviť a maloleté dieťa mu odovzdať, resp. stretnutie s otcom umožniť; výrok III. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Okresný súd, citujúc § 36 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), § 24 ods. 3, 5 zákona o rodine, § 62 ods. 1, 2, 4, 5 zákona o rodine a § 75 ods. 1 zákona o rodine, mal preukázané, že rodičia maloletého nežijú v spoločnej domácnosti od marca 2022. Rodičia sa mimosúdne dohodli na úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu písomne dňa 20.04.2022 tak, že maloletý bude zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bude na výživu maloletého prispievať sumou 100 Eur mesačne. V konaní bolo preukázané, že rodičia si vyskúšali aj model striedavej osobnej starostlivosti, avšak vrátili sa naspäť k osobnej starostlivosti matky. Otec zmenu starostlivosti označil za bezdôvodnú, spočívajúcu výlučne v rozhodnutí matky. Matka skúšanú striedavú osobnú starostlivosť označila za nevyhovujúcu pre maloletého z dôvodu diagnózy maloletého a potrebe jeho stabilnej a dôslednej prípravy do školy, čo otec nezvládal, ako aj z dôvodu stability výchovného prostredia a jednotného prístupu rodičov. V konaní bolo preukázané, že komunikácia medzi rodičmi je výrazne narušená, matka sa snažila o komunikáciu s otcom najmä ohľadom záležitostí týkajúcich sa maloletého, avšak otec v tomto smere nebol ústretový, nakoniec matku zablokoval v telefóne a zaviedol odovzdávanie maloletého prostredníctvom tretej osoby. Ďalej mal okresný súd preukázané, že vôľou maloletého je osobná starostlivosť matky a s otcom sa chce maloletý stretávať. Maloletému bolo vysvetlené, čo obnáša striedavú osobnú starostlivosť, dokonca sám uviedol, že vie, akým spôsobom sa táto starostlivosť realizuje. Maloletý bol vypočutý kolíznym opatrovníkom v marci 2024 za prítomnosti psychologičky úradu. Jednoznačne uviedol, že chce bývať u matky a na prázdniny by chcel byť dlhšie s otcom. Bol vykonaný pokus o zistenie názoru maloletého dieťaťa na okresnom súde, avšak neúspešne, maloletý nechcel komunikovať. V konaní bolo preukázané, že pokiaľ maloletý vyjadří túžbu zostať pri otcovi dlhšie, ako je interval víkendov, matka sa snaží vyjsť tomuto želaniu v ústrety a dohodnúť sa s otcom. Otec tieto dohody označil ako „nepravdivý styk, podľa toho, ako to matke vyhovuje“. Okresný súd nemal preukázané tvrdenie otca, že je a vždy aj bol pripravený aktívne sa zapájať do všetkých vzdelávacích aktivít maloletého spojených s jeho potrebami, nakoľko pravidelne nenavštevuje logopedickú ambulanciu, so špeciálnym pedagógom bol v osobnom kontakte len jedenkrát, aj to z iniciatívy pedagóga. S triednou učiteľkou maloletého otec nebol v osobnom kontakte vôbec, okrem jedného náhodného kontaktu pri odovzdaní maloletého do školy. Okresný súd mal uvedené konštatovanie preukázané správami logopedičky, špeciálnej pedagogičky a učiteľky. Lekárov s maloletým navštevuje výlučne matka, otec pri svojom výsluchu na okresnom súde nevedel uviesť špeciálne vyšetrenia, ktoré maloletý absolvoval pred nástupom do školy, ani závery týchto vyšetrení a odporúčenia. Nebolo preukázané, že by matka otca o podstatných záležitostiach týkajúcich sa maloletého neinformovala. Okresný súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že striedavá osobná starostlivosť momentálne nie je pre maloletého vhodná a takáto forma starostlivosti nie je v jeho najlepšom záujme. Striedavou osobou starostlivosťou by neboli zaistené potreby maloletého vzhľadom na to, že u maloletého je zvlášť potrebný jednotný výchovný prístup a dôsledná príprava do školy, ako aj logopedické precvičovania. Bez toho, aby otec spolupracoval s matkou, pedagógmi a logopedičkou, nie je možné dosiahnuť u maloletého také výsledky, aby napredoval a aby bol zabezpečený jeho správny fyzický a psychický vývin. Otec svojou argumentáciou, ani spôsobom svojho správania nepreukázal, že je pripravený v najlepšom záujme maloletého s matkou spolupracovať, dohodnúť sa. Pokiaľ otec opakovane poukazoval na to, že pri rozhodnutí musí súd prihliadať najmä na záujem maloletého, jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia, ako aj na schopnosť rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom, okresný súd uviedol, že práve uvedené dôvody boli pre neho prioritou a pri rozhodovaní prihliadol najmä na to, čo je pre maloletého najlepšie. Maloletý sa sám vyjadril, že chce byť zverený do osobnej starostlivosti matky a tráviť s ňou čo najviac času, matka okresnému súdu dôkladne uviedla a preukázala, že je o špeciálnych potrebách maloletého informovaná a tieto sa snaží napĺňať, na druhej strane otec uvádzal, že žiadna špeciálna príprava maloletého do školy nie je potrebná, pričom potreba takéhoto prístupu vyplýva zo všetkých odborných vyšetrení, ktoré maloletý absolvoval.

3. Vo vzťahu k vyživovacej povinnosti otca k maloletému okresný súd konštatoval, že priemerný príjem matky za rok 2023 bol vo výške 297,76 Eur mesačne, od januára 2024 do júna 2024 vo výške 626,56 Eur mesačne. Matka iný príjem nemá, poberá prídavok na maloletého vo výške 60 Eur mesačne. Matka

je zdravá, ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá, nevlastní nehnuteľný majetok, vlastní osobné motorové vozidlo a štvorkolku. Matke finančne vypomáhajú rodičia. Opodstatnené výdavky maloletého okresný súd ustálil na sume minimálne 455 Eur mesačne, pričom sú tvorené podielom nákladov na bývanie vo výške 157 Eur mesačne, 150 Eur mesačne strava, školské pomôcky + potreby + poplatky 20 Eur mesačne, družina 10 Eur mesačne, oblečenie + obuv cca 40 Eur mesačne, lieky + vitamíny + kontroly u lekárov 20 Eur mesačne, stavebné sporenie 20 Eur mesačne, hygienické potreby a drogéria 10 Eur mesačne, kultúra 10 Eur mesačne, hračky a športové potreby 10 Eur mesačne, zubár 10 Eur mesačne. Náklady matky okresný súd považoval za preukázané vo výške 538,65 Eur (strava 180 Eur mesačne, bývanie 157 Eur mesačne, oblečenie a obuv 50 Eur mesačne, hygiena a kozmetika 30 Eur mesačne, lieky a vitamíny 20 Eur mesačne, telefón, televízia a internet 42 Eur mesačne, pohonné hmoty 60 Eur mesačne).

4. K príjmom otca okresný súd uviedol, že otec je od 05.02.2024 zamestnaný v spoločnosti LADYSPED s.r.o., so sídlom Železničný rad 28, 968 01 Nová Baňa, IČO: 47 332 000, kde dosahuje priemerný príjem 364,44 Eur mesačne. Od 01.12.2021 do 15.10.2023 bol zamestnaný v spoločnosti RBR Betón, a.s., so sídlom Mudroňova 5, 010 01 Žilina, IČO: 36 672 572, kde skončil pracovný pomer dohodou na vlastnú žiadosť. U tohto zamestnávateľa zarobil otec 862,96 Eur mesačne v čistom. Zdravotný stav otca je dobrý, pričom doklad, ktorý otec predložil na poslednom pojednávaní (psychologický nález), okresný súd považoval za účelový, pretože otec počas celého konania netvrdil, že mal tento hendikep a ani netvrdil, že kvôli tomuto dôvodu dal výpoveď u predchádzajúceho zamestnávateľa. Predchádzajúce tvrdenia otca spočívali v tom, že výpoveď dal kvôli nevyhovujúcej pracovnej dobe, ktorá mala byť v zmysle potvrdenia predloženého zamestnávateľom od 7:00 hod. do 15.30 hod., nadčasy otec nepracoval a dispečerka mu vždy prispôsobila pracovné povinnosti k jeho starostlivosti o maloletého. Pokiaľ sa otec snažil vyvrátiť tvrdenie zamestnávateľa o pracovnej dobe čestným prehlásením osôb, ktoré sám označil za zamestnancov firmy RBR Betón, a. s., okresný súd na ne neprihliadal, nakoľko nemal preukázané, že tieto osoby sú skutočne zamestnancami tejto spoločnosti, nemal preukázaný vzájomný vzťah k otcovi maloletého. Otec je vlastníkom rodinného domu, v ktorom býva, s prislúchajúcimi pozemkami. Iný majetok nevlastní, býva sám. Okresný súd zároveň neprihliadol na otcom tvrdenú ďalšiu vyživovaciu povinnosť na plnoletého syna C., ktorú si mal plniť vo výške 50 Eur mesačne, nakoľko túto skutočnosť otec preukazoval čestným prehlásením matky plnoletého dieťaťa. Plnoletý C. ukončil štúdium na strednej škole a bolo preukázané, že v ďalšom štúdiu pokračovať nebude. Otec nepreukázal, že výživné skutočne platí, pretože tvrdil, že matke plnoletého C. peniaze na jeho výživu zasiela jeho matka a on následne svojej matke tieto peniaze prepláca. Okresný súd ustálil celkové mesačné výdavky otca na sume 484,23 Eur (poplatok za elektrinu 104,94 Eur mesačne, drevo na vykurovanie 1.000 Eur ročne, strava 70 Eur mesačne, drogéria 30 Eur mesačne, oblečenie a obuv 20 Eur mesačne, telefón a internet 60 Eur mesačne, komunálny odpad 30 Eur ročne, vitamíny a lieky 10 Eur mesačne, splátka úveru 103,46 Eur mesačne).

5. Po vykonanom dokazovaní a vyhodnotení dôkazov okresný súd dospel k záveru, že je v možnostiach a schopnostiach otca prispievať na výživu maloletého sumou 180 Eur mesačne, pričom vychádzal z výdavkov, ktoré na maloletého vyčísliła matka. Do úvahy pri rozhodovaní vzal len výdavky základné a nevyhnutné, ktorých výšku považoval za primeranú. Po rozdelení minimálnej sumy odôvodnených výdavkov maloletého vo výške 455 Eur mesačne a započítaní štátnej sociálnej dávky – prídavku na dieťa a uplatnení daňového bonusu by mali byť náklady maloletého pokryté. Okresný súd zohľadnil aj skutočnosť, že otec má s maloletým rozšírený styk a časť výdavkov bude musieť znášať pri osobnej starostlivosti o maloletého. Apeloval na otca, aby v prípade mimoriadnych výdavkov sa na nich podieľal, keďže do bežných výdavkov tieto zahrnuté neboli. Okresný súd vo vzťahu k príjmu otca vychádzal z § 75 zákona o rodine, a teda, že otec sa bez dôležitého dôvodu vzdal výhodnejšieho zamestnania a zárobku, preto vychádzal z príjmu otca vo výške 862,96 Eur mesačne. Čo sa týka tvrdenia ďalšej vyživovacej povinnosti otca k plnoletému synovi, okresný súd uviedol, že vyživovacia povinnosť rodiča k dieťaťu trvá do času, kým nie je dieťa schopné samé sa živiť. Plnoletý syn otca ukončil vzdelanie na strednej škole a v ďalšom štúdiu nepokračuje, preto túto schopnosť podľa okresného súdu nadobudol. Vyživovacia povinnosť otca voči plnoletému synovi zanikla a pri rozhodovaní o výživnom na maloleté dieťa na túto skutočnosť okresný súd neprihliadol. Zročné výživné okresný súd určil za obdobie od 09.02.2024 do 07.08.2024 v celkovej sume 457,96 Eur a nakoľko otec nepožiadaval o možnosť splátok, určil lehotu na plnenie zročného výživného 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

6. Okresný súd upravil styk otca s maloletým, pričom pri úprave rešpektoval právo maloletého na zachovanie jeho vzťahu k obom rodičom a prihliadol najmä na záujem maloletého dieťaťa, na jeho

citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia, ako aj na schopnosť rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o maloletého s druhým rodičom. Vzal do úvahy pri úprave stretávania vôľu maloletého, ktorý s otcom čas trávi rád, avšak aj na to, aby bolo možné najmä zo strany matky zabezpečiť riadnu prípravu maloletého do školy. Interval predĺženého víkendú okresný súd poskytol otcovi na to, aby mohol do budúca preukázať, že je schopný poskytnúť riadnu starostlivosť o maloletého s prihliadnutím na jeho špeciálne potreby, čo počas prebiehajúceho konania nepreukázal.

7. O trovách konania rozhodol v zmysle § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“) tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na ich náhradu.

8. Proti výroku I. rozsudku okresného súdu vo vzťahu k výživnému, ako aj zročnému výživnému a proti výroku II. rozsudku okresného súdu v časti úpravy styku s maloletým počas bežného školského roka od piatka od 13:00 hod. do utorka do 8:00 hod. a počas vianočných sviatkov podala odvolanie matka z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Navrhla, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie tak, že zaviazže otca povinnosťou prispievať na výživu maloletého sumou 220 Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k jej rukám, počnúc dňom 09.02.2024 a zmení aj súvisiaci výrok o zameškanom výživnom ku dňu rozhodnutia odvolacieho súdu a vo vzťahu k napadnutému výroku II. v časti úpravy styku otca s maloletým počas bežného školského roka a počas vianočných sviatkov zmení rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že otec bude oprávnený stretávať sa s maloletým každý nepárny kalendárny týždeň od piatka od 13:00 hod. do pondelka párneho kalendárneho týždňa do 8:00 hod. a počas vianočných sviatkov bude oprávnený otec stretávať sa s maloletým každý nepárny kalendárny rok od 24.12. od 15:00 hod. do 30.12. do 18:00 hod. a každý páry kalendárny rok od 24.12. od 9:00 hod. do 24.12. do 15:00 hod. a tiež každý páry kalendárny rok od 30.12. od 18:00 hod. do posledného dňa vianočných školských prázdnin nasledujúceho kalendárneho roka do 18:00 hod.

9. Matka v odvolaní uviedla, že pokiaľ ide o určenie výživného, rozhodnutie okresného súdu nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a nie je v súlade s odporúčovými tabuľkami Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky o výške výživného, podľa ktorého by v danom prípade malo byť určené výživné v rozmedzí 20 % z príjmu povinného rodiča. Otec sa sám počas konania spontánne vyjadril, že u predchádzajúceho zamestnávateľa zarábala cca 1.100 Eur, pričom sama počas konania niekoľkokrát upozornila okresný súd na skutočnosť, že mzda otca bola vyššia, lebo mu boli vyplácané peniaze „na ruku“, a teda mesačne zarábala minimálne 1.500 Eur. Uvedené skutočnosti sú jej známe, pretože otec pracoval u zamestnávateľa RBR Betón, a.s. aj v čase, kým žili v spoločnej domácnosti. Počas konania okresnému súdu dokladovala, koľko sa v danej lokalite, dá na obdobnej pozícii, na ktorej pracuje, resp. na ktorej pracoval otec, zarobiť a z nich je jednoznačné, že otec by mohol dosahovať niekoľkonásobne vyššiu mzdu, ako dosahuje v spoločnosti LADYSPED s.r.o., ktorú deklaroval vo výške 364,44 Eur. Táto suma je okrem iného v rozpore aj so špecifikovanými a dokladanými výdavkami otca. Podľa matky bolo povinnosťou okresného súdu prihliadnúť v konaní o určenie výživného na potencialitu príjmov. Uviedla, že časť svojej peňažnej vyživovacej povinnosti voči maloletému plní osobnou starostlivosťou o maloletého, riadne a dostatočne preukazovala výdavky, ktoré maloletému vznikajú a nie je v záujme maloletého, aby zohľadnil okresný súd len výdavky základné a nevyhnutné tak, ako to uvádza v odseku 25. napadnutého rozhodnutia. Trvá na tom, že v možnostiach a schopnostiach otca je podieľať sa na výživnom pre maloletého v sume 220 Eur mesačne. Okresný súd podľa matky správne vyhodnotil ďalšiu tvrdenú vyživovaciu povinnosť otca k jeho plnoletému synovi. Tým, že plnoletý syn otca ukončil vzdelanie na strednej škole a v ďalšom štúdiu nepokračuje, nadobudol schopnosť sám sa živiť, a to aj napriek tomu, že doposiaľ nie je zamestnaný. Preto zanikli dôvody, pre ktoré je otec povinný vyživovaciu povinnosť voči plnoletému synovi ďalej plniť a mal si podať návrh na zrušenie tejto povinnosti. To, že otec nepostupoval podľa zákona a dobrovoľne sa rozhodol pokračovať v platení výživného, hoci zákonný nárok už zanikol, nemôže byť na ťarchu maloletého.

10. Vo vzťahu k úprave styku otca s maloletým matka v odvolaní uviedla, že súhlasí s ponechaním úpravy styku otca s maloletým každý páry kalendárny týždeň vo štvrtok od 13:00 hod. do 16:30 hod. a súhlasila tiež s osobitnou úpravou styku otca s maloletým počas letných prázdnin, jarných prázdnin, veľkonočných sviatkov a jesenných školských prázdnin. Nesúhlasí s rozšírenou úpravou styku maloletého s otcom, pokiaľ sa týka bežného školského roka každý nepárny kalendárny týždeň od piatka od 13:00 hod. do

utorka párneho kalendárneho týždňa do 8:00 hod. Takéto rozhodnutie okresného súdu nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a je v priamom rozpore s odôvodnením súdneho rozhodnutia v odseku 22. a 23., ako aj s vykonanými dôkazmi. Okresný súd podľa matky správne uvádza, že „Súd nepovažuje za preukázané ani tvrdenie otca, že je a vždy aj bol pripravený sa aktívne zapájať do všetkých vzdelávacích aktivít maloletého spojených s jeho potrebami, nakoľko otec pravidelne nenavštevuje logopedickú ambulanciu, so špeciálnym pedagógom bol v osobnom kontakte len jedenkrát, aj to na iniciatívu tohto pedagóga. S triednou učiteľkou maloletého A. otec nebol v osobnom kontakte vôbec, okrem jedného náhodného kontaktu pri odovzdaní maloletého do školy. Uvedené bolo preukázané správami logopedičky, špeciálnej pedagogičky a učiteľky. Lekárov s maloletým A. navštevuje len matka. Otec pri svojom výsluchu na súde nevedel uviesť špeciálne vyšetrenia, ktoré maloletý absolvoval pred nástupom do školy, ani závery týchto vyšetrení a odporúčenia... U maloletého A. je zvlášť potrebný jednotný výchovný prístup a dôsledná príprava do školy, ako aj logopedické precvičovanie. Bez toho, aby otec spolupracoval s matkou, pedagógmi a logopedičkou, nie je možné dosiahnuť u maloletého A. také výsledky, aby napredoval, a teda, aby bol zabezpečený jeho správny fyzický a psychický vývin. Ďalším dôležitým faktorom pri vyhodnotení najvhodnejšej formy starostlivosti je samotná kooperácia rodičov, ich komunikácia, prístup a schopnosť dohodnúť sa. Otec nepresvedčil súd ani svojou argumentáciou, ani spôsobom svojho správania, že je pripravený v najlepšom záujme dieťaťa s matkou spolupracovať... Maloletý sa sám vyjadril, že chce byť zverený do osobnej starostlivosti matky a tráviť s ňou čo najviac času, čo sa aj vzhľadom na dôslednú prípravu matky s maloletým na vyučovanie javí súdu ako najvhodnejšie... Otec uvádzal, že žiadna špeciálna príprava maloletého do školy nie je potrebná. Ďalej je potrebné poukázať aj na to, že otec účelovo uvádzal v konaní tvrdenia, ktoré neskôr svojou vlastnou výpoveďou znegoval (tvrdenia, že sa aktívne zapája do všetkých vzdelávacích aktivít maloletého, pričom s pedagógmi komunikoval minimálne, ďalej, že mieni navštevovať logopédiu s maloletým, čo však počas celého konania od februára 2024 neurobil, že chce s matkou korektne komunikovať, čo však nedokázal ani na samotnom pojednávaní, keď napríklad na otázky matky na porade so svojou právnou zástupkyňou odmietol odpovedať, pričom nešlo o otázku, či otec s maloletým A. v mesiaci august 2024 plánuje dovolenku“. Počas konania dostatočne preukázala otcov nezáujem o potreby maloletého týkajúce sa školy a jeho špecifických potrieb, od začiatku konania a ani predtým otec nevyvinul akúkoľvek aktivitu a snahu o to, aby sa zlepšila komunikácia medzi nimi ako rodičmi a aby otec zlepšil svoje zručnosti týkajúce sa pomoci maloletému s jeho problémami, ktoré boli v konaní preukázané. Matka mala za to, že úprava styku od piatka od 13:00 hod. do pondelka párneho kalendárneho týždňa do 8:00 hod. ráno dostatočne poskytuje otcovi priestor, aby začal pracovať na svojich zručnostiach. Nechce, aby napredovanie maloletého a jej doterajšie úsilie vyšlo nazmar. Skôr maloletého doučí a urobí aj prípravu navyše, vrátane logopedických precvičovanií, pokiaľ príprava otca bude aspoň na určitý čas len na jeden školský deň, t. j. pondelok. Podľa toho, ako to bude maloletý a otec zvládať, je možné do budúcnosti rozšíriť styk. Pokiaľ by zostala úprava styku otca s maloletým až do utorka, pre maloletého to bude znamenať dobrať si s ňou to, čo prechádzali v škole dva dni a pripraviť sa ešte na tretí vyučovací deň, plus zariadiť ešte aj logopedické cvičenia. Toto otec s maloletým ani doposiaľ nerobil, sám uvádza, že maloletý si napíše len domáce úlohy, nič s ním neprecvičuje a nepreberie s ním to, čo robili v škole, aby sa uistil, či maloletý vie všetko. Otec s maloletým nečíta, pokiaľ to nemá ako domácu úlohu. Z celého konania vyplynulo, že maloletý má otca rád, rád s ním trávi čas, ktorý mu otec aktívne vypíňa, ale tiež sa preukázalo, že v zabezpečovaní vzdelávania a špecifických potrieb maloletého otec zlyháva a počas celého konania neprejavil záujem zmeniť to.

11. Ďalej matka nesúhlasila s úpravou styku otca s maloletým počas vianočných sviatkov, pretože maloletý by pri takejto úprave veľmi trpel. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že maloletý je veľmi citlivý a veľmi malý na to, aby s druhým rodičom trávil Vianoce až do 31.12. do 18:00 hod. Aj počas konania navrhovala viacero možných alternatív, ale tieto okresný súd nezohľadnil. Jej úprava, ktorú navrhla v odvolacom konaní, zabezpečí, že maloletý bude s oboma rodičmi na Vianoce. S jedným si dá vianočný obed, s druhým vianočnú večeru a na ďalší rok sa to vymení. Ide jej len o to, aby bol maloletý spokojný, že je na Vianoce s matkou aj s otcom. S maloletým sa doma rozprávala a tento jej povedal, že to takto nechce, že bude veľmi smutný a plakať, ak s ňou nebude mať Vianoce.

12. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie otec z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. e), f), g), h) CSP a z dôvodu uvedeného v § 62 ods. 1 CMP. Podľa otca okresný súd pochybil, keď maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky napriek jeho návrhu na zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Od začiatku poukazoval na to, že s maloletým mal už od narodenia vytvorený pozitívny vzťah a dokáže mu zabezpečiť celodennú starostlivosť, pričom matka mu bezdôvodne a účelovo bráni v širšom kontakte s maloletým. Po odsťahovaní matky s maloletým zo

spoločnej domácnosti uzavreli dohodu, že maloletý bude rovnako u nich oboch a budú si ho striedať v týždenných intervaloch. Nie je pravdou, že striedavá osobná starostlivosť trvala iba 1,5 mesiaca, ako tvrdí matka, pretože trvala dlhšie. Maloletému tento spôsob starostlivosti vyhovoval, bol spokojný, šťastný, nič mu nechýbalo. Maloletému sa počas jeho starostlivosti plne venoval, riadne sa s ním pripravoval do školy, trávil s ním plnohodnotne voľný čas. Pre maloletého vytvoril stabilné a bezpečné prostredie, pričom matka k jeho starostlivosti nikdy nemala žiadne výhrady. Matka bezdôvodne zrušila zaužívaný spôsob starostlivosti o maloletého z dôvodu, že s ním neurobil jednu jedinú domácu úlohu z matematiky. Na základe toho ho obvinila, že sa o maloletého nedokáže postarať, je neschopný a oznámila mu, že maloletý bude v jej osobnej starostlivosti a s ním sa bude stretávať len každý druhý víkend. Matkinmu správaniu nerozumie, považuje ho za účelové. Maloletý bol z konania matky smutný, situáciu zle znáša a opakovane mu hovorí, že s ním chce byť rovnaký čas ako s matkou, čo však matku nezaujíma. Má za to, že striedavá osobná starostlivosť je v záujme maloletého dieťaťa a plne zaisťuje jeho potreby. Problémy v komunikácii s matkou sa postupnou snahou oboch rodičov podarilo zminimalizovať, vedľa sa zhodnúť o podstatných otázkach týkajúcich sa maloletého. Pokiaľ matka poukazovala, že striedavá forma starostlivosti by nebola vhodná najmä z dôvodu diagnózy maloletého a potreby jeho stabilnej a dôslednej prípravy, ako aj z dôvodu stability výchovného prostredia a jednotného prístupu rodičov, poukázal na posudok maloletého zo Základnej školy s materskou školou E., doručený okresnému súdu dňa 17.05.2024, kde je konštatované: „Striedavá príprava na vyučovanie by nemala byť problém, pokiaľ by obaja rodičia dodržiavali rovnaký prístup, pravidlá a odporúčania od triednej učiteľky a špeciálnej pedagogičky.“. Aj z uvedeného je zrejmé, že špeciálne potreby maloletého nevyklúčujú striedavú osobnú starostlivosť. Opakovane v priebehu konania navrhoval znalecké dokazovanie so zameraním na otázku, či vzhľadom na zdravotné problémy maloletého je vhodná striedavá osobná starostlivosť, ako aj na to, aby znalec zistil názor maloletého a odporučil najlepšiu formu úpravy osobnej starostlivosti a úpravu styku. Okresný súd znalecké dokazovanie nevykonal, nakoľko na rozhodnutie o podanom návrhu podľa okresného súdu nebolo potrebné odborné posúdenie. Napriek tomu otec je toho názoru, že znalec mohol kvalifikovane zistiť názor maloletého, ktorý sa snažil zistiť súd, avšak zrealizovať sa to nepodarilo. Sprostredkovaný výsluch prostredníctvom kolízneho opatrovníka podľa otca nenahrádza zisťovanie názoru maloletého znalcom či okresným súdom. Maloletý trávil pred týmto výsluchom kolíznym opatrovníkom dlhší čas u matky, ktorá mohla na neho pôsobiť, ovplyvniť ho.

13. Rovnako podľa otca okresný súd pochybil a dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď nepovažoval za preukázané jeho tvrdenie, že je a vždy bol pripravený sa aktívne zapájať do všetkých vzdelávacích aktivít maloletého spojených s jeho potrebami. Opakovane sa stretol s logopédom či špeciálnym pedagógom, ako aj s triednou učiteľkou maloletého. Skutočnosť, že nevedel uviesť špeciálne vyšetrenia, ktoré maloletý absolvoval pred nástupom do školy, ani závery týchto vyšetrení a odporúčaní, z neho nerobia automaticky horšieho rodiča. Je pravdou, že určité veci si nepamätá, avšak uvedená skutočnosť ho nediskvalifikuje z rodičovských kompetencií. Opakovane namietal ochotu matky informovať ho o podstatných záležitostiach týkajúcich sa maloletého.

14. Nesprávne okresný súd vyhodnotil aj jeho možnosti, schopnosti a majetkové pomery, nakoľko nesprávne vyhodnotil jeho finančnú situáciu a dostatočne sa nevysporiadal s okolnosťami konkrétneho prípadu. Nie je mu zrejmé, ako a prečo okresný súd po zistení, že u bývalého zamestnávateľa dosahoval vyšší príjem, postupoval podľa § 75 Zákona o rodine a vychádzal z toho, že sa bez dôležitého dôvodu vzdal výhodnejšieho zamestnania a zárobku, teda vychádzal z jeho príjmu, ktorý dosahoval v spoločnosti RBR Betón, a. s. vo výške 862,96 Eur mesačne. Okresný súd nezodôvodnil a neuviedol, ako dospel k záveru, že sa ako povinný mal vzdať bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania. V priebehu konania opakovane uvádzal, že v tejto spoločnosti musel robiť nadčasy, čo zdokladoval čestnými vyhláseniami zamestnancov spoločnosti, a práve z dôvodu, aby mohol tráviť čas s maloletým, zmenil zamestnanie. Rovnako predložil aj správu psychológa, na ktorú okresný súd opäť neprihliadal, v zmysle ktorej mu prekonaná trauma (autonehoda) bráni vykonávať pôvodné zamestnanie, t. j. predtým pracoval ako vodič nákladniaku a teraz pracuje len ako vodič dodávky. Pokiaľ okresný súd mal za to, že čestné prehlásenia u zamestnancov bývalého zamestnávateľa ohľadom nadčasov sú nepostačujúce, bol povinný vyzvať ho na predloženie ďalších dokladov, prípadne mohol vykonať ďalšie dokazovanie sám a nie bez ďalšieho uzavrieť, že sa otec vzdal výhodnejšieho zamestnania. Okresný súd tiež žiadnym spôsobom neprihliadal na metodiku pre výpočet výživného rodičov k deťom, tzv. tabuľkové výživné, pretože pri dvoch deťoch a veku maloletého 6 až 9 rokov by výška jeho výživného mala predstavovať 14 % z čistého príjmu (pri jednom dieťati 20 %). Ak by bral okresný súd do úvahy jeho príjem v spoločnosti RBR Betón, a. s. vo výške 862,96 Eur, 14 % z tohto príjmu je 20,68 %, nie 180 Eur. Okresný súd tiež nesprávne určil, že nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť k plnoletému dieťaťu a na

túto povinnosť riadne neprihliadal. Podľa otca v prípade, ak je výživné určené súdnym rozhodnutím, len nadobudnutím samotnej schopnosti plnoletého dieťaťa samostatne sa živiť, nezaniká automaticky vyživovacia povinnosť rodiča k dieťaťu, ale je potrebné, aby o zrušenie vyživovacej povinnosti rozhodol súd. Je pravdou, že v priebehu konania nepožiadaval o možnosť splátok, avšak okresný súd mal a mohol aj bez jeho návrhu na základe zabezpečených dôkazov a preukázanej finančnej situácie rozhodnúť aj bez návrhu a umožniť mu hradieť zročné výživné v splátkach. Keďže pri svojom zárobku nie je schopný uhrádzať zročné výživné, preto žiada o primerané splátky za účelom uhradenia zročného výživného.

15. Kolízny opatrovník k odvolaniam rodičov konštatoval, že trvá na všetkých svojich vyjadreniach a navrhuje potvrdiť napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie.

16. Matka vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že nesúhlasí s názorom otca, že okresný súd pochybil, keď maloletého zveril do jej osobnej starostlivosti. Tvrdenie otca o tom, že sa počas trvania striedavej osobnej starostlivosti plne venoval maloletému, vrátane prípravy do školy, je nepravdivé, pretože v konaní sa preukázalo, ako otec pristupuje k špeciálnym potrebám maloletého. Zvýraznila, že otec sa vo svojom odvolaní vôbec nevyjadruje k tomu, ako rieši špeciálne potreby maloletého vzhľadom na jeho diagnózy. Nie je pravdou ani to, že by účelovo a bezdôvodne bránila otcovi v širšom kontakte s maloletým. Len nesúhlasí so striedavou osobnou starostlivosťou, a to vzhľadom na postoj otca, ktorý celé konanie a až doposiaľ prezentuje. Ani raz k dnešnému dňu otec nebol u logopedičky, hoci mu oznámila termín konzultácie, na ktorý zrejme zabudol. S maloletým si do školy urobí len domáce úlohy a ak vôbec urobí tie, neurobí nič navyše, hoci mu dala logopedické materiály. Rovnako otca prosila, aby s maloletým čítal. Otec sa nezúčastnil tento školský rok ani rodičovského združenia, kde pani učiteľka zdôrazňovala, aké potrebné je s deťmi čítať každý deň. U maloletého je to potrebné niekoľkonásobne viac vzhľadom na logopedický problém. Snažila sa, aby sa komunikácia medzi ňou a otcom zlepšila, ale otec zotrúva na svojom útočnom prejave voči nej. Teda nie je pravdivé jeho tvrdenie, že tieto problémy v komunikácii sa podarilo zminimalizovať. Navštevujú psychologickú poradňu, ale otec sa nevie ovládať ani tam a zo sedenia dokonca predčasne odišiel. Matka poukázala na situáciu, kedy umožnila otcovi, aby maloletý zostal u neho dlhšie, nakoľko boli prázdniny. Otec sa však v rámci tohto času s maloletým vôbec nevenoval škole, hoci deti dostali pracovné listy na jesenné prázdniny, ktoré si mali počas prázdnin vypracovať a už vôbec neurobil otec s maloletým nič navyše. Teda maloletý vôbec nečítal a nevenoval sa logopedickým cvičeniam. Vyšla otcovi v ústrety a cenou za to bolo, že maloletý bol potom počas víkendu preťažený školskými povinnosťami a namiesto toho, aby si aj s ňou užil voľný čas, čakalo ho dobiehanie školských povinností. Ďalším faktom je kvalita vypracovania domácich úloh, v ktorých mal maloletý v dvoch cvičeniach spolu 10 chýb napriek tomu, že si podľa tvrdenia maloletý tieto úlohy robil s otcom. Otec je spoľahnutý na to, že školu vždy dorieši ona.

17. Nie je pravdou, že maloletý situáciu a aktuálne stretávanie s otcom zle znáša. Práve naopak, je v tom režim, a pokiaľ sú prázdniny a nemá s maloletým niečo dlhodobu naplánované, otcovi a maloletému rada vyhovie, ak maloletý prejaví záujem zostať u otca dlhšie. Maloletý sa pred ňou nikdy nedožadoval širšieho kontaktu s otcom. Pokiaľ sa otec v odvolaní odvoláva na správu Základnej školy E., to, že striedavá príprava na vyučovanie by nemala byť problém, je podmienené tým, že obaja rodičia budú dodržiavať rovnaký postup, pravidlá a odporúčanie od triednej učiteľky a špeciálnej pedagogičky. Pokiaľ ide o otcom navrhované znalecké dokazovanie, má za to, že maloletého by len zbytočne psychicky zaťažilo, pričom názor maloletého bol zistený prostredníctvom kolízneho opatrovníka, čo považuje za dostačujúce. Otca maloletého vždy informuje o podstatných náležitostiach týkajúcich sa maloletého, ale nemá ako ovplyvniť to, ako otec s týmito informáciami narába.

18. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že okresný súd pochybil, keď maloletého zveril do striedavej osobnej starostlivosti napriek tomu, že on sa dožadoval zverenia maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Matka opätovne v podanom odvolaní poukazuje na skutočnosť, že nie sú preukázané jeho tvrdenia, že je a vždy bol pripravený aktívne sa zapájať do všetkých vzdelávacích aktivít maloletého v spojení s jeho potrebami, s čím sa nemôže stotožniť. Opakovane sa stretol s logopedom, špeciálnym pedagógom, ako aj triednou učiteľkou maloletého. Pokiaľ by krajský súd vyhodnotil, že okresný súd nepochybil, keď zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky, je potrebné jeho styk s maloletým upraviť v čo najširšom rozsahu. Aktuálny styk vzhľadom na vek maloletého a opakované obštrukcie zo strany matky považuje za nedostatočný. Maloletý je s ním šťastný, spokojný, majú vytvorený silný citový vzťah. Na stretnutia s ním sa vždy teší, je u neho zvyknutý prespávať dlhšie obdobie (7 a viac dní bez akýchkoľvek problémov). Počas času, kým sú spolu, sa mu venuje, vymýšľa zaujímavý program, pričom sa s ním aj pripravuje do školy. Matka by si mala uvedomiť, že je dôležité rozširovanie stretávania sa maloletého s ním, ako aj poskytnúť im dostatok priestoru

tak na vzájomné stretnutia, ale aj priestoru počas stretnutí z hľadiska záujmu zabezpečenia úplného a všestranného rozvoja maloletého tak po citovej a rozumovej, ako aj emocionálnej stránke a vytvorenia čo najpriaznivejších podmienok pre jeho zdravý vývoj, aby si maloletý dokázal vytvoriť pozitívny vzťah s otcom. Nestotožňuje sa ani s matkou navrhovanou zmenou úpravy počas vianočných sviatkov. Má za to, že styk druhého rodiča má byť upravený primerane, mal by mať možnosť stráviť s dieťaťom aj Štedrý deň, podobne ako matka. Za účelom uvedeného sa využíva práve režim párneho a nepárneho roku, čo správne uviedol súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí. Nie je pravdou, že by maloletý mal byť z rozhodnutia okresného súdu smutný, jedná sa o účelové tvrdenie matky s cieľom dosiahnutia zmeny súdneho rozhodnutia.

19. S odvolaním matky vo vzťahu k výživnému sa v celom rozsahu nestotožňuje a pridrižiava sa svojho písomne podaného odvolania. Z toho dôvodu navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové prejednanie, alebo aby vo veci rozhodol sám.

20. Matka vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že otec v ňom neuvádza žiadne nové skutočnosti oproti tým, ktoré už uvádzal počas konania, ako aj v písomných podaniach týkajúcich sa odvolacieho konania. Oznamila nové skutočnosti, ktoré spočívali v tom, že maloletý mal 19.11.2024 termín na logopédiu, otec sa nedostavil, hoci o termíne vedel. Otec maloletého objednal na logopédiu na 03.12.2024 o 9:30 hod., čo jej oznámil SMS správou s textom: „Dátum máš 03.12. o 9:30 hod.“. Po overení u logopedičky maloletého zistila, že maloletý u nej žiadny termín nemá. Po vzájomnej komunikácii s otcom vysvitlo, že otec sám nevie, kam maloletého objednal a na termíny sa nedostavuje. Pokiaľ ide o vianočné sviatky, s navrhovanou úpravou sleduje len jedinú, a to, aby maloletý nebol smutný a aby mu bolo umožnené byť s oboma rodičmi. Maloletý je mimoriadne citlivý a ešte nie je pripravený na takúto drastickú zmenu a bude tým trpieť.

21. Otec vo svojom vyjadrení k vyjadreniam matky zotrval na ním podanom odvolaní, ako aj na svojich písomných a ústnych vyjadreniach v celom rozsahu. Pri jeho starostlivosti o maloletého neboli preukázané žiadne nedostatky. Skutočnosť, že matka má iné predstavy o jeho starostlivosti, nie je možné považovať za relevantný dôvod, pre ktorý by nemal byť maloletý zverený do striedavej osobnej starostlivosti. On sám má tiež predstavy o starostlivosti o maloletého, ktoré sa nie vždy musia zhodovať s predstavami matky. Maloletý má u neho vytvorené vhodné podmienky, má záujem aktívne sa podieľať na výchove maloletého, jeho vek je dostatočný na to, aby prespatie v inej domácnosti v rozsahu 7 nocí zvládol, pričom pôsobenie oboch rodičov na maloletého z hľadiska jeho budúceho vývinového štádia je nanajvýš vhodné. Maloletý je vo veku, kedy by mal prirodzene viac času tráviť s ním, aby mohol na neho viac výchovne pôsobiť, lebo súčasná úprava styku nezohľadňuje aktuálne potreby maloletého. Majú s maloletým vytvorený nadštandardný vzťah a maloletému jednoznačne prospieva trávenie času s ním. Matka mu však bráni bezdôvodne a účelovo v širšom kontakte s maloletým. Nie je pravdou, že sa nedostavil na spoločné stretnutia s psychologičkou. Toto stretnutie bolo dvakrát prekladané z dôvodu na strane matky a tretí termín mu bol oznámený ako nezáväzný, teda že bude ešte upresnený/potvrdený, k čomu však nedošlo. Matka tiež poukazuje na to, že sa nedostavil na termín u logopedičky, avšak on riešil iný termín. Matka účelovo neuvádza, ako maloletý rád k nemu chodí, čo všetko s ním zažíva, pričom často domov k matke ani nechce odísť. Opakovane sa dožaduje častejšieho styku s ním a hlavne dlhšieho prespávania v jeho domácnosti. Rád by apeloval na matku, aby prešla ku komunikácii od spôsobu osobnej komunikácie „bývalých partnerov“ k spôsobu komunikácie výlučne „spoločných rodičov dieťaťa“. Opakovane uviedol, že nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci bolo vykonanie znaleckého dokazovania, ktoré však okresný súd nevykonal. Má za to, že zverenie maloletého do výlučnej osobnej starostlivosti matky bude mať dopad na zdravý psychický vývoj maloletého. Pokiaľ by odvolací súd vyhodnotil, že okresný súd nepochopil, keď zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky, jeho styk s maloletým je potrebné upraviť v čo najširšom rozsahu, pretože aktuálny styk považuje za nedostatočný. Pokiaľ ide o navrhovanú zmenu počas vianočných sviatkov, otec uviedol, že maloletý ani raz netrúfal Vianoce doma s matkou, nakoľko vždy bol u jej matky alebo s ním. Raz bol pre neho vo Zvolene aj so starou matkou po Štedrom dni a minulý rok ho matka doviezla Na E. a až do konca prázdnin bol u neho. Maloletý je zvyknutý tráviť Vianoce bez matky a tvrdenia matky, že by mal byť smutný bez jej prítomnosti, sú opätovne nepravdivé. Ak má byť styk otca s maloletým upravený primerane, mal by mať možnosť stráviť s maloletým aj Štedrý deň, podobne ako aj matka dieťaťa.

22. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolania matky a otca majú zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez nariadenia odvolacieho

pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie vo je vecne správne, preto ho podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

23. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku okresného súdu i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zistil skutočný stav v dostatočnom rozsahu, na základe toho dospel ku správnym skutkovým zisteniam a tieto aj správne právne posúdil. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Súd prvej inštancie neporušil právo účastníkov na spravodlivý proces, pretože v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Naopak, súd prvej inštancie ich náležitým spôsobom posúdil súhrne v celom rozsahu a aj ich náležite vyhodnotil (rešpektujúc zásady formálnej logiky). Súd prvej inštancie vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozsudku je koherentný, jeho rozhodnutie je konzistentné. Rozsudok súdu je presvedčivý, premisy zvolené v rozsudku, rovnako ako aj závery, ku ktorým dospel, sú racionálne a aj spravodlivé. Odvolací súd konštatuje, že odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku je dostatočne vyčerpávajúce a zodpovedá kritériám uvedeným v § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd nezistil v tejto veci dôvod, pre ktorý by nemal súhlasiť s podstatou argumentácie použitej súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného postupu. Práve pre správnosť a objektívnu argumentačnú presvedčivosť takto súdom prvej inštancie predostretých dôvodov by tak zásadne postačovalo v danej výrokovej časti rozhodnutia len konštatovanie správnosti dôvodov súdu prvej inštancie odvolacím súdom odvolaním sa na ne (§ 387 ods. 2 CSP). Len na zdôraznenie vecnej správnosti záverov súdu prvej inštancie, odvolací súd považuje za podstatné sa potom vyjadriť osobitne len k niektorým odvolacím dôvodom matky a otca, v ostatnom poukazuje na dostatočné odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu (§ 387 ods. 2 CSP).

24. Predmetom konania na súde prvej inštancie bola úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému. Súd prvej inštancie maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky, zároveň upravil vyživovaciu povinnosť otca k maloletému a upravil styk maloletého s otcom. Otec sa v odvolaní domáhal zverenia maloletého do striedavej osobnej starostlivosti, zdôrazňoval, že s maloletým má vytvorený blízky vzťah, že počas obdobia, keď starostlivosť prebiehala striedavo, bol maloletý spokojný, šťastný a že problémy, ktoré matka uvádzala, sú len účelové a bezdôvodné. Tvrdil, že je pripravený aktívne sa podieľať na výchove dieťaťa, pričom matka mu v širšom kontakte bezdôvodne bráni. Matka odvolaním spochybnila rozsah styku otca s maloletým počas bežného školského roka, ako aj rozsah styku počas vianočných prázdnin. Obaja rodičia nesúhlasili s výškou výživného na maloletého určenou súdom prvej inštancie.

25. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že úlohou súdov v konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je rozhodnúť v otázkach týkajúcich sa pomerov rodičov k maloletým deťom na podklade individuálneho, konkrétneho skutočného stavu veci v súlade s najlepším záujmom maloletého dieťaťa (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa). Ich úlohou zároveň je, aby na základe uplatnenia zásady proporcionality našli riešenia, ktoré nebudú neprimerane obmedzovať právo ani jedného z rodičov zaručené v čl. 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd. V praktickej rovine by mali súdy vychádzať z premisy, že právom oboch rodičov je v zásade podieľať sa na starostlivosti o dieťa rovnakou mierou a podieľať sa na jeho výchove, s čím korešponduje aj právo dieťaťa na starostlivosť oboch rodičov. Ak je rozhodnutím súdu zverené maloleté dieťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, potom musí byť dieťaťu umožnené stýkať sa s druhým rodičom v takej miere, aby bol postulát rovnej rodičovskej starostlivosti naplnený, s primeraným zohľadnením konkrétnych okolností každého prípadu, veku, vývinových možností a potrieb, zdravotného stavu, citových väzieb a skutočností v akej miere a akým spôsobom obaja rodičia doposiaľ zabezpečovali starostlivosť o maloleté dieťa. Takéto usporiadanie je totiž spravídla v najlepšom záujme dieťaťa, pričom odchýlky musia byť odôvodnené ochranou iného, dostatočne silného legitímneho záujmu.

26. Z § 24 ods. 2 zákona o rodine vyplýva, že ak sú obaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti a obidvaja rodičia záujem, súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené jeho potreby. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov, je súd povinný skúmať, či takýto spôsob výkonu starostlivosti bude v záujme dieťaťa.

27. Odvolací súd po vykonaní odvolacieho prieskumu v prejednávanej veci konštatuje, že súd prvej inštancie sa uvedeným ustanovením náležite riadil, keď vzhľadom na záujem otca o výkon osobnej starostlivosti o maloletého skúmal vhodnosť takejto formy starostlivosti, pričom po zhodnotení všetkých vykonaných dôkazov dospel k záveru, že striedavá osobná starostlivosť v danom prípade nie je v záujme

maloletého. Ako vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku, okresný súd mal preukázať, že obaja rodičia sú osobnostne aj materiálne spôsobilí zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloletého, avšak medzi rodičmi absentuje taká miera spolupráce, ktorá je pre fungovanie striedavej starostlivosti, v danom konkrétnom prípade, nevyhnutná. Z dokazovania vyplynulo, že komunikácia medzi rodičmi je dlhodobou konfliktná a matka je v otázkach výchovy a vzdelávania maloletého v rozhodujúcej miere samostatne aktívna, kým otec sa vo väčšine záležitostí prejavuje skôr pasívne a neaktívne. Z predložených odborných správ, logopedickej, špeciálno-pedagogickej a psychologickkej (Vypracovanie posudku na maloletého Základnou školou s materskou školou, E. XXX zo dňa 16.05.2024, č.l. 132; Individuálny vzdelávací program zo dňa 30.10.2023 + Správa z diagnostického špeciálno-pedagogického vyšetrenia zo dňa 22.05.2023, č.l. 12 - 17 spisu; Správa z diagnostického vyšetrenia zo dňa 17.10.2022 a 25.01.2023, č.l. 17 – 18; Správa z diagnostického vyšetrenia zo dňa 02.05.2023, č.l. 18 – 19), mal súd preukázať, že maloletý má špecifické výchovné a vzdelávacie potreby, ktoré si vyžadujú stabilné prostredie, jednotný režim a dôslednú spoluprácu oboch rodičov. Z týchto správ jednoznačne vyplynulo, že u maloletého je nevyhnutný jednotný výchovný prístup a systematická príprava do školy, pričom akékoľvek výkyvy v režime, či už v dôsledku rozdielnych postupov rodičov, môžu mať negatívny dopad na jeho napredovanie. Súd prvej inštancie správne poukázal na to, že práve absencia funkčnej spolupráce rodičov predstavuje rozhodujúcu prekážku pre zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti. Matka podľa zistení okresného súdu dlhodobou zabezpečuje pre maloletého prostredie, ktoré zodpovedá jeho vývinovým potrebám a zároveň rešpektuje odporúčania odborníkov. Pravidelne komunikuje s učiteľmi a odbornými pracovníkmi, navštevuje s maloletým logopedické cvičenia a aktívne spolupracuje so školou, aj úradom. Naopak, na strane otca sa preukázali značné rezervy v jeho prístupe k odborným odporúčaniam, ako aj v komunikácii s matkou, či s pedagógmi maloletého. Otec síce deklaroval záujem o maloletého, no jeho reálne zapojenie do prípravy dieťaťa, ako aj odborných procesov, bolo minimálne.

28. Odvolací súd považuje za správny aj postup okresného súdu pri zisťovaní názoru maloletého, ktorý sa pokúsil zistiť názor maloletého priamo, avšak pre jeho nespôsobnosť sa zisťovanie názoru nepodarilo zrealizovať. Okresný súd preto správne zohľadnil pri svojom rozhodovaní názor maloletého zistený prostredníctvom kolízneho opatrovníka za účasti psychologičky úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, z ktorého obsahu vyplynulo, že maloletému sa páči v domácnostiach oboch rodičov, avšak počas školského roka preferuje starostlivosť matky, prejavil záujem o dlhší čas strávený s otcom počas prázdnin (Správa kolízneho opatrovníka zo dňa 22.03.2024, č.l. 89 – 90). Tvrdenie otca, že takto sprostredkované zistenie názoru dieťaťa je nedostatočné a vyžaduje si znalecké skúmanie, preto nie je dôvodné. Znalecké dokazovanie je potrebné len vtedy, ak skutkový stav nemožno spoľahlivo zistiť inak. V tejto veci však súd disponoval dostatočným množstvom objektívnych podkladov, ktoré umožňovali okresnému súdu rozhodnúť bez potreby znaleckého posudku, pričom ďalšie dokazovanie by len zbytočne predlžovalo konanie a vystavovalo maloletého ďalšej psychickej záťaži. Zvýrazňuje odvolací, že právne predpisy dieťaťu poskytujú možnosť, aby bolo vypočuté v každom súdnom alebo správnom konaní, ktoré sa ho týka, a to buď priamo, alebo prostredníctvom zástupcu alebo príslušného orgánu, pričom spôsob vypočutia musí byť v súlade s procedurálnymi pravidlami vnútroštátneho zákonodarstva. Niet sporu o tom, že maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Akékoľvek rozhodnutie, ktoré nezohľadnilo názory dieťaťa alebo im nevenovalo primeranú pozornosť zodpovedajúcu veku a úrovni dieťaťa, upiera dieťaťu možnosť ovplyvniť určenie ich najlepšieho záujmu (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR z 22. júna 2016, sp.zn. 5 Cdo 492/2015). Treba ale zdôrazniť, že nie je možné, aby všeobecné súdy stanovisko maloletého dieťaťa bez ďalšieho prevzali a aby založili svoje rozhodnutia iba na jeho prianí a nie na starostlivom a komplexnom posudzovaní jeho záujmov (rozsudok ESLP vo veci C. proti Fínsku zo dňa 9. mája 2006 č. 18249/02, body 57 - 59).

29. Odvolací súd sa na základe vyššie uvedeného stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že v súčasnosti nie sú splnené podmienky pre zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že matka je schopnejšia zabezpečiť jednotný a stabilný výchovný rámec, ktorý zodpovedá špecifickým potrebám maloletého, a že jej osobná starostlivosť je v tomto štádiu vývinu dieťaťa v jeho najlepšom záujme.

30. Pokiaľ ide o úpravu styku otca s maloletým počas bežného školského roka, matka v odvolaní namietala, že rozsah určený súdom prvej inštancie – od piatka od 13:00 hod. do utorka párneho kalendárneho týždňa do 8:00 hod. nie je v záujme maloletého, pretože otec počas svojho času s maloletým nezabezpečuje dôslednú prípravu na vyučovanie a logopedické precvičovania. Mala za to, že úprava styku do pondelka rána by otcovi poskytovala dostatočný priestor na budovanie vzťahu s maloletým, zároveň by jej však umožnila zabezpečiť plynulú školskú prípravu. Odvolací súd sa s uvedenou odvolacou námietkou matky nestotožnil. Z dokazovania pred okresným súdom vyplýva, že otec má k maloletému vytvorený pevný citový vzťah a že maloletý sa na čas strávený s otcom teší, cíti sa

u neho dobre a bez problémov zvláda aj dlhšie pobyty mimo domácnosti matky. Rozsah styku, tak ako ho určil okresný súd, preto primerane rešpektuje právo maloletého dieťaťa na udržiavanie pravidelného a rovnocenného osobného styku s oboma rodičmi.

31. Uvádza odvolací súd, že v prípade, keď súdy rozhodujú o úprave styku rodičov s dieťaťom, je nutné vychádzať z toho, že právom oboch rodičov je v zásade rovnakou mierou sa o dieťa starať a podieľať sa na jeho výchove, s čím korešponduje i právo samotného dieťaťa na starostlivosť oboch rodičov. Rozhodnutím súdu by tomuto dieťaťu malo byť umožnené stykať sa s oboma rodičmi v takej miere, aby bol postulát rovnakej rodičovskej starostlivosti čo najviac naplnený. Takéto usporiadanie vzťahov je spravidla vždy v „najlepšom záujme dieťaťa“, pričom odchýlky od tohto princípu musia byť odôvodnené ochranou iného, dostatočne silného legitímneho záujmu, pričom konkrétne skutočnosti, o ktoré sa tento záujem opiera, musia byť v danom konaní preukázané (Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 56/2017 z 19. januára 2017). Nesúhlas s plnohodnotným stykom druhého rodiča s dieťaťom môže byť relevantný len vtedy, ak je založený na dôvodoch, ktoré sú spôsobilé intenzívnym spôsobom negatívne zasahovať do záujmu dieťaťa. Ak ide o nepreukázaný alebo nepreskúmateľný dôvod, na ktorom je založený nesúhlas rodiča s pravidelným a plnohodnotným stykom druhého rodiča s dieťaťom, alebo sa v konaní preukáže, že ide o nesúhlas spočívajúci v dôvode, ktorý má pôvod len v osobe rodiča a preukázateľne nemá negatívny vplyv na záujem dieťaťa, súdy nemôžu na tomto nesúhlase založiť rozhodnutie. Rodič, ktorý s plnohodnotným stykom dieťaťa s druhým z rodičov nesúhlasí, by mal vierohodne preukázať dôvod svojho nesúhlasu, ktorého relevantnosť súd musí pri rozhodovaní o práve rodiča, ktorému korešponduje právo dieťaťa na plnohodnotný a pravidelný styk s rodičom, vždy skúmať. Súdy preto musia vždy citlivo a maximálne obozretne zvažovať naplnenie podmienok pre ten – ktorý model úpravy styku druhého rodiča s maloletým dieťaťom z hľadiska sledovania jeho najlepších záujmov. Je predovšetkým v záujme zabezpečenia úplného a všestranného rozvoja maloletého dieťaťa tak po citovej, rozumovej a emocionálnej stránke a vytvorenia čo najpriaznivejších podmienok pre jeho zdravý vývoj, aby nebolo vystavované napätým situáciám, stresu, strachu a nebolo nútené čeliť emocionálnym útokom, ktoré ešte vzhľadom na svoj vek a vyzretosť nedokáže samostatne spracúvať a zvládnuť.

32. Počas konania pred súdom prvej inštancie obaja rodičia podrobne opísali spôsob, akým prebieha príprava maloletého na vyučovanie. Z týchto vyjadrení vyplynulo, že maloletý si väčšinu úloh vypracúva už v školskom zariadení a doma s ním rodičia spravidla len opakujú alebo dopĺňajú učivo (Zápisnica o pojednávaní zo dňa 07.05.2024, č.l. 118 - 125). Otec uviedol, že sa maloletému pri príprave venuje, dohliada na domáce úlohy a precvičuje s ním čítanie. Matka v tieto tvrdenia rozporovala, poukazovala najmä na odlišný štýl a mieru dôslednosti otca pri práci s maloletým (napr. poznámka maloletého zo dňa 05.03.2024 za nedostatočnú prípravu; Zápisnica o pojednávaní zo dňa 07.05.2024, č.l. 125). Odvolací súd má však za to, že tieto rozdiely nemožno vyhodnotiť ako také, ktoré by v súčasnosti odôvodňovali obmedzenie styku otca s maloletým. Maloletý je žiakom druhého ročníka základnej školy, jeho školská záťaž je primeraná veku a rozsah styku určený do utorkového rána nepredstavuje pre jeho vzdelávacie potreby záťaž takého rozsahu, ktorá by mohla negatívne ovplyvniť jeho prospech alebo denný režim, a to ani so zreteľom na jeho špecifické potreby v oblasti vzdelávania.

33. Odvolací súd zároveň nevyklučuje, že zvolený režim môže do istej miery predstavovať zvýšené nároky na matku, najmä v prípade, ak by úroveň otcovej prípravy maloletého na vyučovanie nezodpovedala jej očakávaniam. Takáto okolnosť však aktuálne nemôže byť dôvodom na zúženie styku, ale skôr na posilnenie komunikácie medzi rodičmi a ich koordinácie v otázkach výchovy a vzdelávania maloletého. Stanovený priestor zároveň poskytuje otcovi priestor, aby preukázal, že je schopný a ochotný aktívne sa podieľať aj na tých aspektoch starostlivosti, ktoré presahujú len trávenie voľného času – teda aj na dôslednej vzdelávacej a výchovnej časti starostlivosti o maloletého. Pre maloletého je prínosné, ak má možnosť zažiť bežný pracovný deň v prostredí druhého rodiča, vrátane prípravy na školské vyučovanie, čo prispieva k prirodzenému formovaniu jeho vzťahu k obom rodičom a k posilneniu stability ich vzťahov. Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožňuje so záverom okresného súdu, že úprava styku od piatka popoludní do utorkového rána každý druhý týždeň v roku je primeraná, zodpovedá veku a zrelosti maloletého a zároveň vytvára pre otca priestor, aby posilnil svoje rodičovské kompetencie. Argumentácia matky, že otec dosiaľ pri školskej príprave maloletého nepreukázal dostatočnú dôslednosť, je zrozumiteľná, avšak nepostačuje na zásah do určeného rozsahu styku, ktorý by mohol viesť k jeho formalizácii alebo oslabeniu prirodzeného vzťahu otca s maloletým.

34. Odvolací súd sa ďalej zaoberal námietkou matky smerujúcou proti úprave styku počas vianočných sviatkov. Navrhovala, aby maloletý mohol tráviť Štedrý deň každoročne s oboma rodičmi, a to tak, že časť dňa (dopoludnie) by strávil s jedným rodičom a časť (popoludnie a večer) s druhým. Takto navrhovaný model považovala za spravodlivejší a zodpovedajúci citovým potrebám maloletého, pričom zdôraznila, že odlúčenie od nej počas Vianoc by maloletý znášal ťažko vzhľadom na svoju citlivosť a silné citové

väzby k nej. Odvolací súd uvádza, že úprava vianočných prázdnin, ktorú zvolil okresný súd, je v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou, ktorá uprednostňuje stabilitu a predvídateľnosť režimu pred jeho fragmentáciou. Vianočné sviatky predstavujú pre dieťa obdobie, ktoré je vnímané ako čas pokoja, istoty a jednoty rodinného prostredia. Presuny medzi rodičmi počas jediného dňa, najmä počas Štedrého dňa, by mohli túto stabilitu narušiť, zvýšiť emočnú záťaž maloletého a vytvárať konfliktné situácie medzi rodičmi v čase, ktorý by mal byť pre ich dieťa pokojný a radostný. Zo skutkových zistení okresného súdu, ani z podaní účastníkov nevyplýva, že by maloletý ťažko znášal pobyt u otca počas vianočných sviatkov, alebo že by odlúčenie od matky v trvaní niekoľkých dní vyvolávalo u neho negatívne reakcie. Naopak z obsahu spisu je zrejmé, že maloletý je u otca zvyknutý tráviť dlhšie obdobia, vrátane sviatočných dní, bez toho, aby prejavoval známky diskomfortu.

35. Odvolací súd si je vedomý citovej väzby dieťaťa na matku a vníma jej snahu o zachovanie spoločného prežívania Štedrého dňa. Záujem maloletého však nemožno stotožňovať len s túžbou byť počas sviatkov s oboma rodičmi. V rovine praktickej musí byť súdne rozhodnutie predovšetkým realizovateľné, predvídateľné a také, ktoré minimalizuje potenciál vzniku konfliktov pri jeho výkone. Z týchto dôvodov považuje odvolací súd zvolený model — založený na striedaní celého sviatočného obdobia podľa párnosti rokov — za primeraný a zodpovedajúci najlepšiemu záujmu maloletého. Tento model podľa odvolacieho súdu zároveň zachováva rovnováhu medzi rodičmi, keďže každému z nich poskytuje možnosť tráviť s maloletým celé sviatočné obdobie, vrátane Štedrého dňa, hoci v striedavom režime. Takéto usporiadanie je v súlade s princípom proporcionality pri výkone rodičovských práv a rešpektuje právo dieťaťa udržiavať pravidelné a zmysluplné osobné kontakty s oboma rodičmi.

36. Odvolací súd za nedôvodné vyhodnotil aj odvolanie otca, ako aj matky voči výroku rozsudku, ktorým súd prvej inštancie určil výšku vyživovacej povinnosti otca k maloletému. K tomuto zhrňajúcemu záveru odvolací súd uvádza nasledovné:

37. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť (§ 62 ods. 1 zákona o rodine); vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich primárnou povinnosťou a z tohto dôvodu má výživné prednosť pred inými výdavkami rodičov; výživou dieťaťa sa rozumie uspokojovanie všetkých životných potrieb pre jeho všestranný telesný a duševný vývoj, teda nielen zabezpečovanie odôvodnených hmotných potrieb dieťaťa (napr. jedlo, oblečenie, obuv), ale aj potrieb, ktoré sú dôležité pre jeho výchovu a všestranný vývoj (napr. vzdelávanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby a podobne). Pri určení konkrétneho rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na odôvodnené potreby oprávneného (§ 75 ods. 1 zákona o rodine), ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery obidvoch rodičov (§ 62 ods. 2 prvá veta zákona o rodine). Schopnosti a možnosti rodičov súd zohľadňuje podľa všetkých relevantných hľadísk, najmä z hľadiska ich veku, zdravotného stavu, dosiahnutej kvalifikácie, možností ich uplatnenia a podobne; podľa súdnej praxe, pri rozhodovaní o určení výživného na maloleté dieťa je povinný prihliadnuť na celkové majetkové pomery povinného a tzv. potencialitu príjmov, t.j. k jeho zjavne nevyužitým schopnostiam. Pri určení výšky výživného je rozhodujúci príjem, ktorý rodič reálne mohol dosahovať a nie príjem, ktorý fakticky dosahuje, pretože princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity; v zmysle § 62 ods. 5 zákona o rodine je rodič povinný plne rešpektovať svoju vyživovaciu povinnosť a svoje výdavky usmerniť tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené a s využitím svojich subjektívnych vlastností a pracovných príležitostí si organizovať svoje pracovné aktivity tak, aby mal reálnu možnosť si riadne plniť svoju vyživovaciu povinnosť (obdobne i rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/165/2017 zo dňa 27.11.2018). Pri posudzovaní potenciality príjmov musí súd postupovať veľmi prísne a zhodnotiť všetky relevantné okolnosti, ktoré sa v konaní preukážu; zákon o rodine výslovne zakotvuje povinnosť rodiča živiť svoje dieťa (§ 62 ods. 1 zákona o rodine) a pokiaľ sa rodič vzdá príjmu, z ktorého by vedel zabezpečiť výživu pre svoje dieťa bez vážneho dôvodu, je povinnosťou súdu jeho príjem posudzovať z jeho potenciálnych možností. Potenciálny príjem nie je ten, ktorý povinný fakticky zarobí, ale to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti a tiež situáciu na trhu práce. Odvolací súd poukazuje na to, že uplatnenie princípu potenciality príjmov je namieste aj v prípade úmyselného protiprávneho konania povinného majúceho znaky trestnej činnosti, za ktoré bol vzatý do väzby a následne mu bol súdom uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, pri výkone ktorého došlo k poklesu alebo až strate jeho príjmov (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/236/2018 zo dňa 20.02.2019).

38. Z obsahu spisu okresného súdu jednoznačne vyplýva, že otec ukončil pracovný pomer so spoločnosťou RBR Betón, a.s., so sídlom Mudroňova 5, 010 01 Žilina, IČO: 36 672 572 dohodou na vlastnú žiadosť ku dňu 15.10.2023, pričom ako dôvod skončenia pracovného pomeru otec tvrdil nevyhovujúcu pracovnú dobu. Zo stanoviska spoločnosti RBR Betón, a.s., so sídlom Mudroňova 5, 010

01 Žilina, IČO: 36 672 572 (č.l. 134 spisu okresného súdu) však vyplýva, že pracovná doba otca bola stanovená v rozsahu od 7:00 hod. do 15:30 hod., nadčasy nepracoval, a zamestnávateľ (dispečérka) vždy zohľadňoval otcove povinnosti vo vzťahu k maloletému. Otec po skončení pracovného pomeru uzatvoril dňa 02.02.2024 nový pracovný pomer so spoločnosťou LADYSPED s.r.o. (č.l. 73 spisu), v ktorej dosahuje priemerný mesačný čistý príjem 364,44 Eur. Z vykonaného dokazovania nebolo preukázané, že by prechod do nového zamestnania bol vyvolaný objektívnymi dôvodmi, ktoré by mu bránili vykonávať pôvodnú prácu vodiča nákladného vozidla. Predložený psychologický nález (Psychologický nález vystavený A. F. G., klinickou psychologičkou, dňa 15.07.2024; č. l. 178 spisu), podľa ktorého otec po dopravnej nehode prežíva úzkosti fobického rozmeru ako následok traumatizujúcej udalosti (dopravnej nehody), pričom schopnosť pracovného potenciálu v tejto oblasti môže byť oslabená v dôsledku poruchy úzkostného okruhu, okresný súd správne vyhodnotil ako nepresvedčivý. Odvolací súd dodáva, že závery psychologického nálezu sú koncipované hypoteticky, bez priamej väzby na reálnu schopnosť otca vykonávať zárobkovú činnosť vedením motorového vozidla, a teda nie je možné ich považovať za okolnosť, ktorá by mohla mať vplyv na jeho vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu.

39. Odvolací súd sa na základe vyššie uvedeného stotožnil so záverom okresného súdu, že otec sa bez dôležitého dôvodu vzdal výhodnejšieho zamestnania, a preto bolo namieste postupovať podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, teda vychádzať z príjmu, ktorý by mohol dosahovať, ak by využíval svoje schopnosti, skúsenosti a kvalifikáciu. Negatívny dopad na schopnosť otca plniť si vyživovaciu povinnosť v určenej výške otec spôsobil vlastným konaním tým, že z objektívne výhodnejšieho pracovného pomeru u zamestnávateľa RBR Betón, a.s. odišiel dobrovoľne, bez vážneho dôvodu, čím sa pripravil o možnosť dosahovať príjem 862,96 Eur mesačne. Odvolací súd nevzhladol dôvod, pre ktorý by bolo dôvodné vychádzať pri určovaní výživného zo súčasného, nižšieho zárobku otca v spoločnosti LADYSPED s.r.o.

40. Odvolací súd sa nestotožnil s odvolacou argumentáciou otca, že okresný súd bol v súlade s vyšetrovacím princípom povinný ho vyzvať na predloženie ďalších dokladov, resp. mohol vykonať dokazovanie v tejto otázke sám. Uvádza sa, že vychádzajúc z článku 6 základných princípov CMP, v spojitosti s ustanoveniami § 35 a § 36 CMP, súd je povinný zistiť skutočný stav veci, pričom postupuje v súčinnosti s účastníkmi konania a je povinný na účely zistenia skutočného stavu veci vykonať všetky potrebné dôkazy, aj keď ich účastníci konania nenavrhlí (tzv. vyšetrovací princíp, ktorý je v mimosporovom procese úzko spätý s princípom oficiality a princípom materiálnej pravdy, ktoré súvisia s objemom a kvalitou zistených skutočností právne relevantných pre meritórne rozhodnutie). I keď zákon nerezignuje v mimosporových konaniach na procesnú aktivitu účastníkov konania, zodpovednosť za zistenie skutočného stavu veci je bremenom súdu, keďže vylučuje, resp. obmedzuje využitie procesnej zodpovednosti účastníkov konania za výsledok konania, teda ho možno identifikovať ako „potlačenie subjektívneho dôkazného bremena“. Ako vyplýva z uznesenia ÚS SR z 24. apríla 2003 sp. zn. IV. ÚS 78/03 všeobecný súd je povinný a oprávnený v nesporových konaniach vykonávať dôkazy nielen v rozsahu svojej zákonnej kompetencie, ale aj v rozsahu ústavnej zodpovednosti za zistenie skutkového stavu, ktoré dôkazy nemôžu závisieť od vôle účastníkov konania. I keď má súd povinnosť zistiť skutočný stav veci, toto nie je možné dosiahnuť bez súčinnosti účastníkov konania, a preto zákon aj v týchto veciach trvá na naplnení základných procesných povinností (povinnosti tvrdenia právne relevantných skutočností a dôkazná povinnosť). Zistený skutkový stav v intenciách § 35 CMP už naďalej nie je potrebné overovať vykonaním ďalších dôkazov. Toto by bolo aj v rozpore so zásadou rýchlosti a hospodárnosti konania, ak by súd ďalej zisťoval to, čo bolo preukázané predloženými dôkazmi. Pokiaľ účastník v takomto type konania namieta, že skutočný stav bol iný, je povinný aspoň relevantne skutkový stav predloženými dôkazmi spochybniť, pričom toto nemôže ponechať na povinnosť súdu podľa § 35 CMP.

41. Posúdenie odvolacej námietky otca, že jeho vyživovacia povinnosť voči plnoletému synovi C. nezanikla, lebo rozsudok, ktorým mu bola uložená, nebol zrušený, nemá podľa odvolacieho súdu vplyv na vecnú správnosť výšky určeného výživného. Pokiaľ obaja rodičia poukazovali na východiská uvedené v materiáli Ministerstva spravodlivosti „Rodičovské kompetencie - Metodika pre výpočet výživného rodičov k deťom – tzv. „tabuľkové výživné“, odvolací súd uvádza, že táto je súhrnom len odporučených východísk pre stanovenie výšky výživného za účelom zjednotenia praxe súdov v otázkach výživného rodičov k deťom (schválená ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky, uverejnená na webovom portáli Ministerstva spravodlivosti SR <https://www.justice.gov.sk/dokumenty/2024/01/Methodika-Vyzivne.pdf>; ďalej len „Metodika“). Metodika obsahuje pravidlá pre objektivizáciu výživného, ktoré však majú výlučne odporúčací charakter. Zvýrazňuje sa, že určenie výšky výživného na dieťa je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, nezameniteľných s okolnosťami relevantnými v iných veciach. Okresný súd správne vyhodnotil, že výživné v sume 180 Eur mesačne zodpovedá možnostiam a schopnostiam otca, ako aj

primerane pokrýva odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, ktoré okresný súd ustálil vo výške 455 Eur mesačne (ods. 24.1 rozsudku okresného súdu).

42. Odvolací súd sa stotožnil aj s postupom okresného súdu pri určení výšky dlžného výživného otca na maloletého, ako aj pri určení spôsobu jeho úhrady. Primárne uvádza, že zákon o rodine vychádzajúc z filozofie, že dieťa má zo zákona právo na výživu, explicitne rodičom ukladá povinnosť splniť si vyživovaciu povinnosť, pričom každá povinná osoba musí vždy, aj keď na úkor vlastných minimálnych potrieb, zabezpečiť dieťaťu výživu. Dieťaťu je zákonom priznané právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Zákon o rodine v § 62, ako aj čl. 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd nielen garantujú právo rodičov vychovávať svoje deti, ale súčasne na druhej strane garantujú právo deťom na rodičovskú starostlivosť a výchovu, čo v sebe zahŕňa okrem iného aj zabezpečenie zo strany rodičov všetkých podmienok materiálnej, aj nemateriálnej povahy na to, aby sa dieťa mohlo riadne vyvíjať. Súd prvej inštancie vo výroku I. uložil povinnosť otcovi zročné výživné za obdobie od 09.02.2024 do 07.08.2024 vo výške 457,96 Eur zaplatiť v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia, s ktorým matematickým výpočtom sa odvolací súd z hľadiska jeho správnosti plne identifikuje a v podrobnostiach naň poukazuje. Dodáva odvolací súd, že výšku zročného výživného otec v odvolaní nespochybnil. Vo vzťahu k odvolacej námietke otca konštatuje odvolací súd, že súd je oprávnený určiť, že peňažné plnenie bude vykonávané v dlhšej lehote, alebo v splátkach po spoľahlivom vyhodnotení pre takéto rozhodnutie významných skutočností.

43. Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

44. Podľa § 232 ods. 4 CSP, ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

45. Citovaný § 232 ods. 3 CSP upravuje všeobecnú lehotu na plnenie tri dni, ktorá začína plynúť od právoplatnosti rozsudku, ktorá platí aj v tých prípadoch, keď ide o výrok na plnenie a súd vo výroku rozsudku neurčil lehotu na plnenie. Citované ustanovenie bližšie stanovuje podmienky vykonateľnosti rozhodnutia a tým zaručuje jeho vymáhateľnosť štátnou mocou aj proti vôli tých, ktorým sa v ňom ukladá nejaká povinnosť. Pomer právoplatnosti a vykonateľnosti rozsudku je pre prevažnú časť prípadov plnení vyriešený tak, že vykonateľnosť nastáva v trojdennej lehote na plnenie počítanej odo dňa, kedy rozsudok nadobudol právoplatnosť, len u rozsudkov predbežne vykonateľných začína lehotu na plnenie plynúť už od doručenia v zmysle § 44 CMP (podľa ktorého rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením). Určenie dlhšej než trojdennej lehote na plnenie (tiež povolenie splátok podľa § 232 ods. 4 CSP), patrí medzi procesné úkony súdu, ktoré zákon zveruje do jeho voľnej úvahy, prostredníctvom čoho je súdu tak umožnené, aby sám a nezávisle od návrhu účastníkov uvážil, či je povolenie predmetnej výhody vhodné so zreteľom na pomery toho, ktorému sa povinnosť plnenia ukladá, na výšku prisúdenej čiastky, alebo na iné okolnosti prípadu.

46. Ustanovenie § 232 ods. 4 CSP teda umožňuje súdu rozhodnúť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorá veta pokrýva všetky tie prípady, keď je plnenie už splatné, avšak vo výnimočných prípadoch môže súd rozhodnúť, že sa bude plniť v splátkach. Odôvodnenosť týchto prípadov sa bude posudzovať podobne ako pri odseku 3 citovaného zákonného ustanovenia. Zákon umožňuje súdu formulovať vo výroku svojho rozhodnutia tiež tzv. doložku cross default, t.j. že nezaplatením jednej splátky sa stáva splatným celý dlh. Vzhľadom na charakter plnenia, prvoradá zreteľ pri úvahách o možnom plnení zameškaného výživného v splátkach, je okrem pomerov na strane rodiča posúdiť, či by mohlo byť reálne ohrozené zabezpečenie štandardných základných potrieb dieťaťa, pričom aj výška prípadnej otcovi povolenej splátky musí byť stanovená tak, aby bol dlh zaplatený najneskôr do troch rokov (čo je súdnou praxou akceptovateľné). Ide však o postup v prípade výživného výnimočný, predpokladajúci udržateľný aspekt na strane povinného rodiča.

47. V prejednávanej veci súd prvej inštancie zodpovedajúcim spôsobom vzal do úvahy všetky rozhodujúce okolnosti s ohľadom na vyššie uvedené aspekty, tieto dostačujúco a správne vyhodnotil a jeho rozhodnutie, ktorým povolil vyčíslený nedoplatok na výživnom (zročné výživné) zaplatiť v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia, považuje odvolací súd za vecne správne. Pri takto stanovenej výške dlžného (zročného) výživného ako aj príjmových možnostiach a schopnostiach otca považoval odvolací súd takéto určenie lehote na plnenie za udržateľné a zodpovedajúce spravodlivému usporiadaniu vzťahov medzi účastníkmi. Dodáva odvolací súd, že matka maloletého pri uspokojovaní jeho potrieb nebola žiadnym spôsobom zvýhodnená splátkami a musela potreby maloletého dieťaťa uspokojovať tak, ako vznikali. Odvolací súd po vykonaní odvolacieho prieskumu má za to, že určená

lehota na plnenie súdom prvej inštancie dostatočne zohľadňuje výšku dlžného výživného, ako aj celkové osobnostné, príjmové a majetkové pomery otca.

48. Z judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov vyplýva, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú argumentáciu zachádzajúcu podrobne do detailov, nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie vo vyvolanom odvolacom konaní odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

49. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdil ako vecne správny cez úpravu v § 387 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP a v podrobnostiach odkazuje na dostatočné odôvodnenia rozhodnutí okresného súdu cez úpravu v § 387 ods. 2 CSP.

50. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 58 CMP s použitím § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

51. Toto rozhodnutie prijal odvolací súd v senáte hlasovaním pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa § 430 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 431 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa § 421 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 432 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa § 433 CSP, dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa § 434 CSP, dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 435 CSP, v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.